

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 10 lipca 2024 r.

PS.I.431.40.2024.AS

**Pan
Marek Krzysztof Ficoń
Wójt Gminy Bierawa
ul. Wojska Polskiego 12
47-240 Bierawa**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 9,13 i 14 maja 2024 r. w Gminie Bierawa przeprowadzona została kontrola kompleksowa w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ oraz wybranych aktów wykonawczych. Szczegółowe wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 21 czerwca 2024 r.

Realizację zadań Gminy Bierawa w kontrolowanym zakresie ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

I. W wyniku kontroli pozytywnie oceniono realizację zadań w przedmiocie:

1. Utworzenia i funkcjonowania gminnego zespołu interdyscyplinarnego w zakresie:
  - 1) określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w drodze uchwały z dnia 26 czerwca 2023 r. nr LXII/445/2023 przez Radę Gminy Bierawa, tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 2) powołania przez Wójta Gminy Bierawa zarządzeniem z dnia 8 września 2023 r. nr 98/2023 członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie

---

¹ (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.) w dalszej części wystąpienia pokontrolnego nazwana: ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

- Bierawa², tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 3) złożenia przez wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osoby powoływane do grup diagnostyczno-pomocowych oświadczeń dotyczących zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań, tj. realizacji zadania określonego w art. 9b ust. 2 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 4) wydania wszystkim członkom Zespołu Interdyscyplinarnego pisemnych upoważnień dopuszczających do przetwarzania danych osobowych, osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz przyjęciu pisemnych zobowiązań od tych osób do zachowania ich tajemnicy, tj. realizacji zadania określonego w art. 9c ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 5) zwołania i zorganizowania pierwszego posiedzenia nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego przez Wójta Gminy Bierawa, tj. zadania określonego w art. 9a ust. 7a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 6) przestrzegania terminu organizacji posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, który wynika z 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową w zakresie:
- 1) powoływania w każdym przypadku po wplynięciu do Zespołu Interdyscyplinarnego formularza „Niebieska Karta – A” grupy diagnostyczno-pomocowej do pracy z rodziną objętą procedurą „Niebieskie Karty” w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej w tej rodzinie, tj. zadania określonego w § 5 ust. 2 Regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bierawa;
  - 2) udzielania przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierawie³ oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych, w ramach realizowanych obowiązków służbowych i zawodowych, osobom potrzebującym poradnictwa w zależności od występujących potrzeb, bądź pośredniczenia w nawiązaniu kontaktu z instytucjami udzielającymi określonej formy pomocy;

---

² Nazwany w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: Zespołem Interdyscyplinarnym.

³ Nazywany w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: GOPS w Komprachcicach.

- 3) kierowania każdorazowo do Punktu Konsultacyjnego w Bierawie i informowania osób i rodzin, w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” o możliwości bezpłatnego skorzystania z porady prawnej, pomocy psychologicznej i pomocy materialnej.
3. Zapewnienia – w przypadku konieczności – osobom dotkniętym przemocą domową bezpiecznego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Opolu lub w Kędzierzynie-Koźlu. W przypadku braku miejsc w tych ośrodkach zapewnia się czasowe miejsce dla tych osób w jednym niezamieszkałym pomieszczeniu mieszkalnym w budynku zasobów gminnych w Bierawie.
4. Uczestniczenia Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w szkoleniach pn.: „Stosowanie w praktyce przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” i „Przeciwdziałanie przemocy domowej – rewolucyjne zmiany 2023 r.”.

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości:

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. Uchybienia, w zakresie:
  - 1) niewłaściwego sporządzania zawiadomienia, kierowanego do osoby stosującej przemoc domową, dotyczącego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność poprzez podpisanie tego zawiadomienia przez jednego członka grupy diagnostyczno-pomocowej, co jest niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”⁴,
  - 2) niewłaściwego sporządzania wniosków do Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczącego poszerzenia składu grupy diagnostyczno-pomocowej poprzez podpisanie przedmiotowego wniosku przez jednego członka grupy diagnostyczno-pomocowej, tj. pracownika socjalnego, co jest niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz § 5 ust. 5 Regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bierawa,
  - 3) niepodpisywania protokołów z posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej przez wszystkie osoby uczestniczące w posiedzeniu, a tym samym osoby te

---

⁴ (Dz.U. z 2023 r. poz.1780), nazwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: rozporządzeniem w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

nie znalazły treści zapisanych w protokole i nie miały wpływu na to, co zostało zapisane w tych protokołach,

- 4) niewłaściwego sporządzania pism do instytucji takich jak: sąd, prokuratura oraz placówki oświatowe poprzez podpisywanie tych pism przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej, co jest niezgodne z art. 9a ust. 7i pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz § 4 ust. 1 Regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

2. Nieprawidłowości, w tym:

- 1) kluczowe: brak;

- 2) znaczące, w zakresie:

- a) nie dochowania terminu przekazania wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do Zespołu Interdyscyplinarnego, który został określony w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- b) nie stawiania się członków grupy diagnostyczno-pomocowej na zorganizowane posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej, co stanowi naruszenie § 11 ust. 1 i § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- c) niewłaściwego i nierzetelnego wypełniania formularza „Niebieska Karta – D”, tj. wypełniono jeden formularz z dwoma z osobami stosującymi przemoc domową, a ponadto formularz ten nie został wypełniony przez funkcjonariusza Policji podczas posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej,
- d) nie właściwego motywowania osoby stosującej przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno-terapeutycznym, poprzez brak jednoznacznego wskazania tej osobie, do którego programu jest motywowana, a także poprzez motywowanie tej osoby do danego programu w sytuacji ustalenia, że osoba ta nadużywa alkoholu i nie ukończyła terapii w tym zakresie,
- e) niewłaściwego przekazania do prokuratury kopii formularza „Niebieska Karta – A” oraz kopii protokołu z pierwszego posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej, w sytuacji, gdy w sprawie nie było prowadzone jeszcze postępowanie przygotowawcze, co narusza § 14 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,

3) zwykle, w zakresie:

- a) nie dostosowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bierawa na lata 2024-2030, który jest załącznikiem do Uchwały nr LXXI/506/2024 Rady Gminy Bierawa z dnia 15 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bierawa na lata 2024-2030 do standardów wyznaczonych przez Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- b) nie dostosowania Porozumień zawartych między Wójtem Gminy Bierawa, a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do wymogów określonych w art. 9a ust. 8 tej ustawy, w zakresie uczestnictwa członków wyznaczonych do grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup,
- c) niewłaściwego realizowania działań grupy diagnostyczno-pomocowej, tj. decyzję o poszerzeniu grupy podejmował tylko jeden członek tej grupy, tj. pracownik socjalny, co jest niezgodne z § 9 ust.1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty,
- d) niewłaściwego wypełniania formularza „Niebieska Karta – C” z osobą doznającą przemocy domowej, tj. formularz ten wypełniał pracownik socjalny – członek grupy diagnostyczno-pomocowej na posiedzeniu grupy, w którym nie uczestniczyli żadni inni członkowie tej grupy,
- e) niewłaściwego uzasadnienia zakończenia procedury „Niebieskie Karty”, tj. z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, natomiast z akt sprawy jednoznacznie wynika, że w rodzinie nie dochodziło do przemocy domowej;

IV. Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości:

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i rodzaj nie stanowią podstawy do negatywnej oceny, niemniej wpływają na realizację zadań gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

1. Rada Gminy w Bierawie w przedmiocie opracowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Wójt Gminy Bierawa w zakresie nie dostosowania Porozumień zawartych między Wójtem Gminy Bierawa, a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
3. Funkcjonariusz Policji w zakresie nie dochowania terminu przekazania wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie niewłaściwego sporządzania pism, wytworzonych w ramach realizacji zadań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”, które kierowane są do innych instytucji.
5. Członkowie diagnostyczno-pomocowej w zakresie niewłaściwego realizowania zadań i działań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”.

W związku ze stwierdzonymi w wyniku kontroli nieprawidłowościami oraz uchybieniami, na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165)⁵

zalecam:

- 1) dostosowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej do obowiązujących aktów prawnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz standardów określonych w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030,
- 2) dostosowanie Porozumień zawartych między Wójtem Gminy Bierawa, a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do obowiązujących przepisów prawa,
- 3) przestrzeganie terminu przekazania formularza „Niebieska Karta – A” do Zespołu Interdyscyplinarnego, tj. w terminie 5 dni roboczych, stosownie do § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,

---

⁵ Nazwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli”.

- 4) uczestniczenie członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach tych grup, stosownie do § 11 ust. 1 i § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- 5) podejmowanie decyzji o poszerzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej przez wszystkich członków tej grupy, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- 6) wypełnianie formularza „Niebieska Karta – C” przez pracownika socjalnego – członka grupy diagnostyczno-pomocowej, na posiedzeniu tej grupy w obecności członków tej grupy oraz osoby doznającej przemocy domowej, stosownie do § 11 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- 7) rzetelne wypełnianie formularza „Niebieska Karta – D” przez funkcjonariusza Policji – członka grupy diagnostyczno-pomocowej na posiedzeniu tej grupy, w obecności osoby stosującej przemoc domową, a w przypadku większej liczby osób wskazanych w formularzu „Niebieska Karta – A” jako osoby stosujące przemoc domową na osobnych formularzach „Niebieska Karta – D”,
- 8) właściwe motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, stosownie do § 15 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, a w sytuacji ustalenia, że osoba ta nadużywa alkoholu i nie ukończyła terapii w tym zakresie, w pierwszej kolejności motywowanie do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu i opracowanie planu leczenia,
- 9) nie przekazywanie do prokuratury/ Policji kopii formularza „Niebieska Karta – A” oraz innych dokumentów wytworzonych w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w sytuacji, gdy w sprawie nie jest prowadzone postępowanie przygotowawcze, stosownie do § 14 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- 10) prawidłowe uzasadnienie zakończenia procedury „Niebieskie Karty”,
- 11) właściwe sporządzanie zawiadomienia, kierowanego do osoby stosującej przemoc domową, dotyczącego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność, poprzez podpisanie tego zawiadomienia przez wszystkich członków grupy diagnostyczno-pomocowej, stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- 12) właściwe sporządzanie wniosków do Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących poszerzenia składu grupy diagnostyczno-pomocowej, poprzez podpisywanie

- tych wniosków przez wszystkich członków grupy, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz § 5 ust. 5 Regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bierawa,
- 13) podpisywanie protokołów z posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej przez wszystkich uczestników posiedzenia wraz z opisem ewentualnego stanowiska odrębnego poszczególnych członków grupy diagnostyczno-pomocowej,
- 14) właściwe sporządzanie pism, wytworzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, kierowanych do różnych instytucji, poprzez opieczątowanie pieczęcią Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Bierawa oraz podbijanie pieczęcią i podpisanie przez Przewodniczącego tego Zespołu.

Pouczenie

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych na rzecz ich realizacji lub o przyczynach nie podjęcia tych działań, należy przedłożyć do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia.

Stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6 tej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy art. 126-133 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁶.

Kontrolowanej jednostce zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli przysługuje prawo do zgłoszenia zastrzeżeń do otrzymanych zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

---

⁶ (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).